Homília hlavného predstaveného dona Ángela Fernándeza Artimeho
Vajnory, 1. októbra 2017

Srdečne pozdravujem Vás, Vaša Excelencia, Mons. Stanislav Zvolenský, arcibiskup Bratislavy, kresťanské spoločenstvo vo Vajnoroch, saleziánsku rodinu na Slovensku, občianske autority a všetkých, ktorí sú s nami spojení prostredníctvom obrazoviek televízie Lux. Osobitne pozdravujem sestry a príbuzných nového blahoslaveného, početných priateľov dona Titusa a tých, ktorí rôznym spôsobom prispeli a sprevádzali proces blahorečenia, ktorý úradne začal v Bratislave 26. februára 2010.

Slávime eucharistiu tu, vo Vajnoroch, na mieste, kde začal a skončil pozemský život nášho brata Titusa. Tu sa narodil, tu bol krstený a birmovaný, tu slávil svoju primičnú svätú omšu a dokončil svoj dobrý boj verného Ježišovho učeníka až po mučeníctvo.

Slová, ktoré don Andrej Dermek, provinciál saleziánov na Slovensku, povedal 11. januára 1969 na pohrebe dona Titusa,sú dnes, viac ako kedykoľvek predtým, silne prorocké:

Stretávame sa na cintoríne. Pripomína mi to takmer časy katakomb prvých kresťanov... Dnes na tom istom mieste odpočíva ticho, nehybne, s tvárou obrátený k odchodu, bojovník, ktorý dobojoval, kňaz, ktorý doslúžil svoju celoživotnú svätú omšu... Nikto z Vás, ani z nás, ani on sám netušil, čo mu život pripraví. Len jedno bolo isté: že v tom životnom ruženci nebudú len samé radostné tajomstvá. Budú aj bolestné, aspoň toľko, ako tých radostných. Ale všetky končia vzkriesením! Možno však povedať, že všetko to, čo bolo medzi jeho primíciami a jeho pohrebom bol plný život kňazský a rehoľný! saleziánsky! Aj napriek tomu, že z tých 27 kňazských rokov 18 rokov prežil mimo svojho povolania, a 13 rokov prežil vo väzení. Vždy a všade to bol život kňazský!

K týmto slovám my dnes pridávame, že život dona Titusa je svätým životom, ktorý Cirkev uznala ako svedectvo viery a lásky k Ježišovi, Cirkvi a mladým podľa charizmy dona Bosca.

Liturgické čítania, ktoré sme počuli, majú aj prorocký aspekt. Týkajú sa listu, ktorý don Titus napísal svojmu priateľovi v roku 1951, keď pod vplyvom Božej milosti vyjadrí svoj definitívny prechod od strachu k viere a vyjaví svoje vnútorné pohnútky, ktoré ho budú sprevádzať a podporovať v hodine skúšky, vo väzení, počas prenasledovania a v hodine smrti. Bolo to Božie slovo, ktoré on prijal s vierou, slávil v eucharistii a prežíval s láskou až po najvyššie sebadarovanie: bolo to Božie slovo, ktoré živilo a usmerňovalo život nového blahoslaveného.

„My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov“– hovorí svätý Ján (1Jn 3,14). Iba láskadokáže poznačiť prechod od smrti k životu. Vieme, že bol príbeh dona Titusa poznačený ilegálnymi prechodmi cez rieku Moravu s cieľom zachrániť mladých saleziánskych spolubratov vo formácii a iných kňazov. Avšak najhlbší prechod vo svojom srdci don Titus prežíval tým, že prešiel od strachu k viere, od logiky sveta k logike evanjelia, od života ustarosteného o seba samého k životu, ktorý ponúkol svojim spolubratom, od spôsobu, ktorým sa pozerá a na základe ktorého sa koná podľa ľudského zváženia k životnému štýlu, ktorý sanechá usmerňovať Duchom Svätým.

Drahí bratia a sestry, toto je prvé posolstvo, ktoré nám Don Titus odovzdáva svojím svedectvom: dovoliť, aby Božie slovo, milosť Ducha Svätého boli inšpiráciou a hybnou silou našich rozhodnutí, pocitov, myšlienok podľa Božej vôle.

„Nebojte sa teda, vy ste cennejší ako mnoho vrabcov“– hovorí Pán Ježiš (Mt 10,31). Prenasledovanie si neprotirečí s evanjeliom, ale je jeho súčasťou. Istý svedok si pamätá, ako don Titus pomáhal mladým pochopiť, že je normálne, ak je Cirkev prenasledovaná. Žiadne ľudské utrpenia, ani tie najmenšie a najskrytejšie, nie sú neviditeľnými v Božích očiach. Božia láska je silnejšia ako zlo, ako ten, kto iných mocou potláča. Hovorí to aj Svätý Otec František: „Kresťania musia byť vždy na tej ´druhej osi´ sveta; tej, ktorú si volí Boh: byť nie prenasledovateľmi, ale prenasledovanými; nie arogantnými, ale pokornými; nie predavačmi ilúzií, ale podriadenými pravde; nie podvodníkmi, ale čestnými ľuďmi. Táto vernosť až na smrť Ježišovmu štýlu, ktorý je štýlom nádeje, bola prvými kresťanmi nazvaná jedným krásnym menom: ´mučeníctvo´, čo znamená ´svedectvo´..., ktoré je nositeľom vône učeníctva. Mučeníci nežijú pre seba, nebojujú pre to, aby potvrdili svoje vlastné myšlienky, ale prijímajú nutnosť smrti jedine pre vernosť Evanjeliu“ (Audiencia, 28.júna 2017).

A tu je aj druhé posolstvo, ktoré nám don Titus ponúka: veriť Božej láske aj v hodine skúšky, v bolesti, v nepochopení; vedieť žiť v skrytom mučeníctve tým, že si dobre a s láskou plníme svoje každodenné povinnosti.

No a nakoniec si myslím, že svedectvo dona Titusa a udalosť jeho blahorečenia sú mimoriadne aktuálne aj vzhľadom na prípravu a slávenie budúcej synody venovanej téme: „Mladí, viera a rozlišovanie povolania“. Don Titus prostredníctvom svojich ilegálnych prechodov vtelil základné prechody procesu rozlišovania. Ide o hlavný prostriedok, vďaka ktorému mladí majú možnosť objaviť a realizovať vo svetle viery svoje povolanie.

Prial by som si, aby sa don Titus stal v Cirkvi na Slovensku a v celej našej saleziánskej rodine jednou z tých smerodajných postáv, ktoré zastávajú „úlohu dospelých, ktorí sú dôveryhodní a možno s nimi vytvoriť pozitívne spojenectvo, čo je nevyhnutný základ každého procesu ľudského vyzrievania a rozlišovania povolania..., dôveryhodní veriaci, s jasnou ľudskou totožnosťou a presvedčivo patriaci do Cirkvi, s viditeľnou duchovnou kvalitou, životodarným výchovným zanietením a hlbokou schopnosťou vedieť povolanie rozlišovať“ (Z Prípravného dokumentu k Synode).

Nech nám Najsvätejšia Sedembolestná Panna Mária a Pomocnica, ktorej don Titus už ako desať ročný sľúbil, že “ bude navždy jej synom”, vyprosí milosť, aby aj nám Pán – ako v prípade dona Titusa, ktorý mal odvahu bez strachu poslúchnuť evanjeliu a dať svoj život za bratov -, pomohol byť vernými a vytrvalými vo svojom povolaní a zaujať sa za dobro svojho blížneho.